

Sivistyspalveluiden palveluverkkoselvityksen laatiminen

Khall 13.10.2025 § 288

Valmistelu ja lisätiedot Kunnanjohtaja Kari Kankaanranta puh. 044 422 4020, sivistysjohtaja Matti kompuinen, p. 044 422 4458

Voimassa olevan koulutuslainsäädännön mukaan kunta on vastuussa koulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä. Oppilasmäärien muutokset ja kunnan yleinen taloustilanne vaikuttavat kunnan palveluverkkoon.

Hallintolain (434/2003) 31 §:n mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.

Laajaa, koko kuntaa koskevaa sivistyspalveluiden palveluverkkoselvitystä ei ole laadittu Eurassa useampaan valtuustokauteen. Sivistyspalveluiden ollessa nykykunnassa selvästi merkittävin palvelualue niin henkilöstömäärän kuin taloudellisten resurssienkin osalta, on kokonaistarkastelu perusteltua. Palveluverkon tulevaisuuden skenaarioita on tarkasteltu alustavasti talouden vakautustyön yhteydessä kevään 2024 aikana.

Tulevan työn tavoitteena on tarkastella kaikkia sivistyspalveluiden toimintoja. Palveluverkolla tarkoitetaan muun muassa kouluja, varhaiskasvatussyksiköitä, kirjastoja ja liikuntapaikkoja.

Sivistyspalveluiden palveluverkolla on keskeinen vaikutus kunnan talouden tasapainottamisen mahdollisuuksiin, koska palveluverkon laajuus määrittää henkilöstötarpeen ja henkilöstökustannukset ovat sivistyspalveluiden suurin käyttötalouden menoerä. Kiinteistöjen ylläpidosta muodostuu omat kustannuksensa riippuen tilojen käytöstä. Huomioitava on, että palveluverkolla on vaikutusta myös tukipalvelujen menoihin esimerkiksi kiinteistönhoidon, siivouspalveluiden ja ruokapalveluiden osalta.

Investointeja ohjaa pidemmän aikavälin suunnitelma tilojen käytöstä kunnan omaan palvelutuotantoon. Sivistyspalveluiden käyttämissä kunnan kiinteistöissä on investointitarpeita koko kunnan alueella, ja investointien käynnistäminen ei ole järkevää ennen kuin palveluverkosta on linjattu 2030-luvulle. Huomioitava on, että myös keskustan alueella nykyinen palveluverkko ei välttämättä ole kestävin ratkaisu, johtuen lapsimäärien voimakkaasta laskusta. Samaan aikaan keskustan alueella on akuutteja investointitarpeita.

Euran perusopetuksen koulujen oppilasmäärien kehittyminen ikäluokkien voimakkaasti pienentyessä sekä kunnan taloudellisen liikkumavaran kaventuminen edellyttävät sivistyspalveluiden palveluverkkoa koskevan selvitystyön käynnistämistä. Perusopetuksen oppilasmäärän ennustetaan laskevan noin 30 % vuoteen 2030 mennessä. Lapsimäärät laskevat koko Suomessa alhaisen syntyvyyden takia. Lasten määrän lasku vaikuttaa lähivuosina sivistyspalveluiden toimintaan varhaiskasvatuksessa, yleissivistävässä opetuksessa sekä kirjasto- ja liikuntapalveluiden järjestämisessä. Laadittavaan palveluverkkoselvitykseen perustuen kunnanvaltuusto tekee päätöksensä Euran kunnan sivistyspalveluiden palveluverkosta. Laadittava palveluverkkosuunnitelma sisältää mm.

- kuvauksen nykytilanteesta sisältäen nykyisen palveluverkon kehittämis- ja tehostamismahdollisuudet ja näiden toimien vaikutusten arvioinnin
- oppilas- ja lapsiennusteet kunnan alueella ja oppilaaksiottoalueittain
- henkilöstöön liittyvät tarpeet ja vaikutukset
- sivistyspalveluiden käyttötalous ja mahdollisten muutosten vaikutukset
- nykyisten tilojen kunto ja tilojen käyttö toiminnan ulkopuolella
- investoinnit ja tulevat tarpeet
- pedagogiset seikat
- oppilashuollon palvelut
- koulukuljetukset
- viranhaltijatyöryhmän esityksen palveluverkko vaihtoehtoista ja oppilaiden lähikoulujärjestelystä
- arvioinnin päätösesityksen vaikutuksista

Palveluverkkosuunnitelmaa laatimaan asetetaan työryhmä, jonka tehtävänä on hankkia tarvittava selvitys ja tehdä palveluverkkosuunnitelma asian käsittelyä varten.

Hallintosäännön 25 § mukaan kunnanhallituksen tehtävänä on ohjata ja johtaa kuntaorganisaatiota siten, että kunta toimii tuloksellisesti ja palveluhenkisesti valtuuston hyväksymän strategian, taloussuunnitelman, talousarvion ja valtuuston päätösten tavoitteiden mukaisesti. Lisäksi kunnanhallituksen tehtävänä on kunnan yleisen toimintaympäristön seuranta ja arviointi sekä tilanteeseen reagointi strategisessa suunnittelussa ja päätöksenteossa.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Kari Kankaanranta

Päätösehdotus

Kunnanhallitus

- 1) käynnistää palveluverkkoselvityksen
- 2) perustaa palveluverkkotyöryhmän, johon nimetään puheenjohtajaksi kunnanjohtaja Kari Kankaanranta, sihteeriksi talous- ja hallintosuunnittelija Kati Sammallahti ja jäseniksi sivistysjohtaja Matti Kompuinen, varhaiskasvatuspäällikkö Eero Rantanen sekä lukion rehtori Jukka Pirttimäki. Työryhmä kutsuu asiantuntijoita (esim. muita viranhaltijoita, henkilöstön edustajia, opiskeluhuollon edustajia) kokouksiin käsiteltävän kokonaisuuden mukaisesti.
- 3) edellyttää, että palveluverkkoselvityksen edistymisestä raportoidaan kunnanhallitukselle kuukausittain
- 4) valtuuttaa työryhmän hankkimaan ulkopuolista asiantuntijaresurssia oman harkintansa perusteella
- 5) painottaa valmistelussa osallisuutta ja viestintää
- 6) antaa selvitystyön valmistumisen aikatauluksi vuoden 2026 toukokuun, jonka jälkeen kunnanhallitus päättää jatkotoimenpiteistä
- 7) tekee esityksensä kunnanvaltuustolle palveluverkosta syksyllä 2026

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Valmistelu ja lisätiedot Kunnanjohtaja Kari Kankaanranta puh. 044 422 4020, sivistysjohtaja Matti Kompuinen, p. 044 422 4458

Palveluverkkoselvityksen laadinta on edistynyt suunnitelmien mukaisesti. Osana varsinaisen selvityksen laadintaa on laadittu myös palveluverkkoselvityksen tulevan käsittelyn aikataulusuunnitelma ja suunniteltu avoimuuden turvaaminen, sisältäen: kuntalaisten, henkilöstön, oppilaiden ja muiden sidosryhmien kuuleminen asiaan liittyen.

Esittelijä Kunnanjohtaja Kari Kankaanranta

Päätösehdotus Kunnanhallitus hyväksyy palveluverkkosuunnitelman käsittelyn aikataulusuunnitelman sekä suunnitelman avoimuuden turvaamisesta ja kuulemisista.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Valmistelu ja lisätiedot Sivistysjohtaja Matti Kompuinen p. 044 422 4458

Euran kunnanhallitus päätti 13.10.2025 (§ 288) käynnistää sivistyspalveluiden palveluverkkoselvityksen. Selvityksen tavoitteena on muodostaa ajantasainen kokonaiskuva varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen sekä liikunta-, nuoriso- ja kirjastopalveluiden palveluverkosta sekä niiden kehittämistarpeista tuleville vuosille. Kunnanhallitus nimesi selvitystyöryhmän seuraavasti:

- Kunnanjohtaja Kari Kankaanranta (pj)
- Talous- ja hallintosihteeri Kati Sammallahti (siht.)
- Sivistysjohtaja Matti Kompuinen
- Varhaiskasvatuspäällikkö Eero Rantanen
- Euran lukion rehtori Jukka Pirttimäki

Työryhmän työskentelyyn ovat osallistuneet tiiviisti myös tekninen johtaja Ari Jyräkoski ja talousjohtaja Lauri Ämmälä sekä muita asiantuntijoita ja sivistyspalveluiden vastuualueiden viranhaltijoita.

Selvityksen tavoitteena on tarjota päätöksentekijöille:

- kokonaiskuva sivistyspalveluiden nykytilasta
- arvio verkon toiminnallisesta, taloudellisesta ja pedagogisesta kestävydestä
- vaihtoehtoja palveluverkon kehittämiseksi

- vaikutusarvioita eri ratkaisuksista
- perusteltu tietopohja kunnan tuleville investointi- ja palvelurakennelinjauksille

Selvityksen keskiössä ovat varhaiskasvatus ja erityisesti perusopetus, joiden palveluverkon on todettu olevan rakenteellisesti ja kustannuksellisesti haavoittuvassa asemassa oppilas- ja lapsimäärien voimakkaan vähenemisen vuoksi. Lukiokoulutus, liikunta- ja nuorisopalvelut sekä kirjastopalvelut tarkastellaan kukin omissa luvuissaan.

Selvitys perustuu tilastoihin Euran alueella jo syntyneisiin lapsiin sekä Tilastokeskuksen väestöennusteisiin. Muuttoliikkeen vaikutusten arviointi perustuu tilastohistoriaan.

Työ käynnistyi loppuvuodesta 2025 sivistyspalveluiden palveluverkon nykytilan kokoamisella. Tämän jälkeen työryhmä on tarkastellut palveluverkkoa sekä toimintaympäristön muutoksia yhdistäen seuraavia tietolähteitä:

- väestö- ja ikärakenneanalyysit
- oppilas- ja asiakasmäärätilastot
- talouden toteumat, ennusteet ja painelaskelmat
- kiinteistöjen kunto- ja kustannusvertailut
- henkilöstöresurssit ja palvelutarpeet
- lainsäädäntömuutokset
- valtakunnalliset linjaukset

Työryhmä on kokoontunut säännöllisesti vuoden 2025 lopusta alkaen. Lisäksi selvitykseen on osallistettu sivistyspalveluiden vastuualuepäälliköitä ja rehtoreita sekä teknisen ja talouden hallinnon asiantuntijoita. Kuntalaisia on tiedotettu prosessin etenemisestä, ja kunnan verkkosivuille on avattu erillinen osio palveluverkkoselvityksen tiedottamiseksi ja osallistamisen vahvistamiseksi.

Palveluverkkotyöryhmä pitää palveluverkkoselvityksen esittelytilaisuuden kunnan henkilöstölle ja luottamushenkilöille 7.4.2026 Yhteiskoulun auditoriossa ja lehdistölle 10.4.2026 kunnanvirastolla. Palveluverkkoselvitys asetetaan lautakunnan käsittelyn ja lehdistön esittelytilaisuuden jälkeen julkisesti nähtäville 10.4.2026-3.5.2026 väliseksi ajaksi, jonka myötä kuntalaiset, kunnassa toimivat yhteisöt, luottamushenkilöt ja kunnan henkilöstö voivat kommentoida selvitystä ja ottaa kantaa palveluverkkoon ja sen kehittämiseen Eurassa. Nähtävillä olon jälkeen arvioidaan lausuntoja ja näiden vaikutuksia selvitykseen ja jatkovalmisteluun. Tavoitteena on, että myöhemmin keväällä linjattaisiin tarkemmin, minkälaista palveluverkkoa lähdetään jatkovalmistelemaan. Palveluverkkoselvitykseen ei ole tässä vaiheessa sisällytetty esitystä sivistyspalveluiden tulevaisuuden palveluverkosta.

Päätösehdotus	Sivistyslautakunta merkitsee sivistyspalveluiden palveluverkkoselvityksen tiedoksi ja asettaa palveluverkkoselvityksen julkisesti nähtäville.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.